

Beskattning av viss avkastning från riskkapitalfonder
(Fi2025/00173)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

Allmänt

Det har under lång tid rått osäkerhet om beskattningen av ersättningen till rådgivarna till riskkapitalfonder. Dessa rådgivare erhåller ersättning bland annat i form av aktier och andra värdepapper och denna tilldelning är delvis asymmetrisk i förhållande till exempelvis den andel av aktierna som ägs. Frågan är om denna asymmetriska avkastning ska beskattas som ersättning för arbete (inkomst av tjänst) eller som inkomst av kapital. Det handlar ofta stora belopp. Det finns viss praxis från Högsta förvaltningsdomstolen inom området men den är långt ifrån tillräcklig för att bringa rättssäkerhet vid beskattningen. Avgörandena från underinstanserna är inte heller enhetliga.

I Sverige finns det en relativt omfattande riskkapitalmarknad med flera rådgivningsbolag. Situationen är liknande i flera andra länder i Sveriges närområde. Det är viktigt att klara och konkurrenskraftiga regler finns i Sverige samtidigt som statens behov av stabila skatteinkomster tillgodoses.

Juridiska fakultetsnämnden välkomnar att regeringen tillsatt den utredning som nu lämnat sitt lagförslag. Den nuvarande rättsosäkerheten är ohållbar. Fakultetsnämnden är medveten om att förslaget har tagits fram under tidspress.

Nya regler inom ramen för reglerna om beskattning av fåmansföretag

Den föreslagna regleringen innebär att en ny definition av uttrycket ”verksam i betydande omfattning” införs i 57 kap. IL. Den ska omfatta en andelsägare i ett företag som direkt eller indirekt får del av vinst i en fond som omfattas av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (”LAIF”). Konsekvensen av detta blir att andelarna i företaget blir kvalificerade och utdelning och kapitalvinst på andelarna ska beskattas inom ramen för fåmansföretagsreglerna i 57 kap. IL.

Fördelen med detta förslag är att beskattningen av den avkastning (utdelning eller kapitalvinst) som dessa rådgivare erhåller ska beskattas inom ramen för ett redan utvecklat system för att skilja tjänsteinkomster från kapitalinkomster ("klyvningsreglerna").

Det finns dock flera problem med lagförslaget. För det första innebär det att det inom ramen för samma kapitel i inkomstskattelagen (1999:1229) finns vitt skilda innebörder av uttrycket "verksam i betydande omfattning". Det riskerar att orsaka problem i rättstillämpningen. För det andra kan det diskuteras varför det bara är "alternativa investeringsfonder" som ska omfattas. Att andra fonder inte omfattas av denna skattelagstiftning innebär ett avsteg från likformighet i beskattningen och en styrning till ett visst investeringsalternativ. Det är inte lämpligt i en lag som har likformighet och neutralitet som övergripande medel och mål.

Lagtekniskt är skillnaden svårgripbar mellan de två styckena i den föreslagna 57 kap. 37 § IL. Skillnaden finns i valet av predikat i punkt 1 i respektive stycke. Subjektet i respektive punkt är emellertid detsamma ("företaget"). I första stycket 1 uttrycks "företaget direkt eller indirekt har rätt till del av vinst /.../". I andra stycket 1 uttrycks "företaget utgör en sådan fond /.../". Det borde övervägas om en enklare och tydligare formulering vore möjlig. Kanske två paragrafer kunde övervägas i stället för två snarlika stycken i samma paragraf?

Om de föreslagna lagändringarna genomförs är det långtifrån säkert att alla de tolkningsproblem som uppkommit i underrättspraxis får sin lösning. Det behövs en beredskap för att skyndsamt vidta ytterligare lagstiftningsåtgärder i ljuset av hur de nu föreslagna reglerna tillämpas.

Avslutningsvis

Avslutningsvis vill Juridiska fakultetsnämnden understryka behovet av en bred översyn av det svenska inkomstskattesystemet. De nu föreslagna reglerna kan ses som en åtgärd för att "lappa och laga" i ett skattesystem som är 35 år gammalt. Reglerna om beskattning av fåmansföretag infördes för att motverka inkomstomvandling från tjänsteinkomst till kapitalinkomst. Metoden för det är klyvningsreglerna ("takbeloppet"). Därefter tillfördes ytterligare ett syfte med reglerna, nämligen att stimulera fåmansföretagande genom kapitalinkomstbeskattning till reducerad skattesats inom ramen för "gränsbeloppet". Nu är ett tredje syfte på väg att tillföras, nämligen en modell för beskattning av vissa riskkapitalfonders rådgivare. På ett övergripande plan har dessutom spänningen mellan kapitalinkomster och förvärvsinkomster ökat genom olika former för lågbeskattade kapitalinkomster.

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

3 (3)

2025-03-20

JURFAK 2025/7

Det är hög tid att inleda ett generellt översynsarbete av svensk inkomstbeskattning. Problemen med beskattningen av riskkapitalfondernas rådgivare bär syn för sägen.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Mattias Dahlberg. Ytrandet har på delegation avgivits av fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer